

Kapelletjespad Goor - Enter

Auteur: Marycke Naber

Huis Heeckeren met Lourdesgrot, Mariakapellen, Regge

Vanaf het station, met het Goors Historisch Museum, gaat de route door Goor, met o.a. het Thomas Ainsworthmonument en de joodse begraafplaats. Daarna langs Huis Heeckeren, met in de tuin een Lourdesgrot, en langs een Mariakapel in Zeldam. Vervolgens door de Elsenerbroek naar het Zuiderveld met een Mariakapel uit 2018. Tot slot met een omtrekkende beweging langs de Regge en scheepswerf De Enterse Waarf naar het centrum van Enter, met de hervormde kerk uit 1709, de grootste klomp ter wereld en Oudheidkamer Buisjan.

Dit is de 44e etappe van het Twentse Kapelletjespad (ruim 900 km!). Het begint in Borne en loopt via Noord-Twente naar Oldenzaal. Dan via Zuid-Twente terug naar Borne. Het pad kan als langeafstandswandeling worden gelopen, maar ook per etappe als dagwandeling. Van het Kapelletjespad is de wandelgids 'Twentse Kruistochten' afgeleid, met twaalf rondwandelingen, uitgekomen bij uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig.

Routebeschrijving

Station Goor - bushalte Enter (17 km, bushalte na 12,5 km)

NB Raadpleeg de openingstijden van de bezienswaardigheden en de dienstregeling van de bussen.

- Ga vanaf de voorkant van het stationsgebouw met het historisch museum RA en de 1e straat LA (Sporstraat).

- Ga bij het pleintje met de mozaïekbanken LA, een winkelstraat en ga aan het eind van deze Grotestraat RA, langs de geschiedeniszuil.

1. Ga voorbij de gele kruising RA door de ingang van de oude begraafplaats (zie de informatieborden) en RD naar het Thomas Ainsworthmonument, daar RA.

- Ga na de voetgangerssluis LA en weer LA over het tegelvoetpad. Loop aan het eind daarvan RD en ga de 1e straat RA, Posthuisstraat.

- Ga na de bocht naar links de 1e weg LA, bij de parkeerplaats RA. Ga aan het eind RD omhoog en RA naar het pleintje met de rood-witte paal.

U bevindt zich op 'Het Schild', een verhoging in het vroegere moeras ('Goor' in het Middelnederlands). Zie de informatiebordjes op huis nr. 10 en links om de hoek.

- Loop deze straat uit, de Voorstraat, en ga aan het eind RA, Hengevelderstraat. Ter hoogte van het zebrapad bevindt zich rechts de RK kerk.

Deze neogotische Petrus en Pauluskerk uit 1894 is in de plaats gekomen van een kleine kerk uit 1811. Het ontwerp is van architect J.W. Boerbooms. Vanuit deze kerk werd in 1971 prinses Armgard von Sierstorff-Cramm begraven. Zij was de moeder van Prins Bernhard en woonde sinds 1952 op het Huis Warmelo te Diepenheim. Er was volop publieke belangstelling, vanwege de aanwezigheid van vrijwel alle leden van het Koninklijk Huis. Voor openingstijden zie 'Kijken'.

2. Loop terug en ga direct na het tegelvoetpad en fietspad RA, Hengevelderstraat nrs. 5A-5B. Na de garage hebt u links zicht op de joodse begraafplaats.

De Staten van Overijssel probeerden in de 18e eeuw de vestiging van joden tegen te gaan. De Goorse autoriteiten hadden echter geen problemen met de aanwezigheid van enige joodse families. In de 19e eeuw groeide de joodse gemeenschap sterk. Aan de Schoolstraat was een synagoge, die gezamenlijk werd gebruikt met de joden van Markelo en Diepenheim. Joden drukten in die tijd een stempel op de Goorse samenleving. Zo richtte G. Salomonson de Twentsche Stoombleekerij op.

De joodse begraafplaats bestaat al sinds 1720. Er zijn nog 66 grafstenen aanwezig. Enkele zijn vernield en andere zijn gerestaureerd, waaronder een bijzonder exemplaar van gietijzer. Een heel enkele maal wordt hier nog begraven. Sinds 1970 staat er een gedenkteken voor de door de nazi's vermoorde joden. Van het vijftigtal joden dat in de jaren dertig in Goor woonde overleefde 62,5 % de bezetting, voornamelijk door onder te duiken.

- Ga vlak voor het parkeerterreintje RA en steek door naar het tegelvoetpad, daar LA. Ga aan het eind van het fietspad RD.

- Loop bij het kruispunt RD, van Coeverdenstraat. Volg deze met een bocht naar links, zijstraten negeren, bij het kruispunt RD, nu een asfaltweg.

- Ga na de bocht naar links direct na het witte gebouw (Huis Heeckeren) RA door het hekje. Tegenover nr. 5 bevindt zich links een Lourdesgrot.

Na de Reformatie werd Goor, in tegenstelling tot grote delen van Twente, overwegend protestant. De havezate Heeckeren, eigendom van een van de weinige katholiek gebleven edelen, fungeerde lang als schuilkapel voor de kleine rooms-katholieke gemeenschap. Deze werd bediend door priesters uit het bisdom Münster, vermomd als marskramers.

In 1934 stichtten de Zusters Dominicanessen van Neerbosch een klooster in het huis. Zij verzorgden het katholieke onderwijs in Goor. In dat jaar bouwden de zusters de grot. Na het vertrek van de zusters in 1998 heeft het huis een tijd dienst gedaan als asielzoekerscentrum. In 2005 werd op het landgoed een zorginstelling gevestigd. Zuster Paulette Harink, die in Goor was blijven wonen, zette zich toen in voor het herstel van de grot en het zwaar beschadigde Mariabeeld, en met succes. Zij zorgt nog altijd voor het onderhoud.

- Ga na de brug RA en meteen LA over het fietspad. Steek de van Heeckerenweg over en loop RD over het fietspad.

3. Loop bij de 1e bocht naar rechts RD over het tegelvoetpad. Steek direct na de bocht naar links RA het grasveld over en loop RD over het smalle bospad.

- Houd aan het eind rechts aan, een iets breder pad. Zijpaden negeren, ga bij de driesprong aan het eind van het bos RA, aan het eind van het pad LA over het fietspad.
- Ga na de fiets-voetgangerssluis LA en blijf de asfaltweg volgen. Loop aan het eind RD door het tunneltje, ga daarna LA en meteen RA, Mossendamsweg.
- Volg de asfaltweg met een bocht naar rechts. Bij de bocht naar links staat een Mariakapel.

Nadat de Mariakapel op De Hulpe bij Markelo in de 17e eeuw verdween, bleef de wens van de rooms-katholieken in Goor sluimeren om die ooit weer op te bouwen. Dat is in 2008 gebeurd. Rond 1950 ontstond in de buurschap Zeldam het idee er een kapel te stichten. Door verschillende omstandigheden is dat niet doorgedaan. In 2005 is het er toch van gekomen.

Het Mariabeeld is een houten replica, vervaardigd in Italië. Het linker roosvenster geeft de Blijde Boodschap weer, het rechter de Kroning van Maria in de hemel. Voor het smeedijzeren hek is een hek gebruikt dat in de parochiekerk van Goor rond de doopvont stond. Zie ook het informatiebord.

- Loop terug en loop RD over de zandweg, Rouwelerweg. Deze gaat over in een asfaltweg. Blijf RD lopen tot het eind, ga daar LA, Rapperdsweg.
4. Ga het 1e karrenspoor RA, Potsweg, aan het eind LA, een asfaltweg met fietsstroken. Ga de 1e weg RA, Twickelerweg.
- De asfaltweg gaat over in een zandweg met fietspad. Deze kruist de Regge. Aan het eind bevindt zich links een picknickplek.
 - Ga RA, Kolhoopsdijk, bij de driesprong (vóór u rustpunt Vakantieboerderij Kolhoop) LA, Breddendijk.
 - Steek de voorrangsweg over en loop RD over de zandweg. Deze gaat over in een bospad.
5. Vlakbij de provinciale weg maakt het pad een haakse bocht naar rechts en gaat over in een graspad met onderweg een afsluitboom.
- Ga aan het eind RA over het karrenspoor, aan het eind daarvan LA. Ga aan het eind van deze zandweg LA, een asfaltweg (Jagersweg).

Aan het eind van de weg staat aan de rechterkant een Mariakapel. Een werkgroep op initiatief van Annie Wegdam heeft daarvoor informatie vergaard en de financiën geregeld. Op een parochiedag in september 2014 is uit verschillende mogelijkheden deze locatie op het terrein van de jeugdvereniging Jong Oranje gekozen. Het ontwerp van de kapel in de vorm van een spitsboog is van de Enterse architect Erwin Kamphuis. De kapel zou oorspronkelijk een rieten dak krijgen, maar uiteindelijk is gekozen voor cedar shingles.

In 2016 was de bouwvergunning rond en in 2017 is met de bouw, verricht door vrijwilligers, begonnen. Het Mariabeeld is afkomstig van de gesloten Pauluskerk in Enschede. Op 3 juni 2018 vond een viering plaats onder leiding van pastor Willemien Wichers en heeft pastoor H. de Vries de kapel officieel ingewijd.

- Ga hier RA, Rondweg, bijna aan het eind daarvan LA over het tegelvoetpad. Ga na het viaduct de 1e weg schuin RA, Zuiderdwarsweg.
- Ga bij de driesprong schuin RA, Freriksweg. Houd bij de volgende driesprong links aan, ga aan het eind RA, Zuiderstraat, en meteen LA, Morslaan.
- 6. Waar de doorgaande weg een haakse bocht naar rechts maakt, loopt u RD over de doodlopende weg. Ga bij de bocht naar rechts LA, een zandweg, bij de driesprong RA.
- Ga aan het eind LA langs de Regge. Steek de Bornerbroekseweg over (kijk uit!) en ga RD, RA over de brug (zie het informatiepaneel van het waterschap) en LA.
- 7. Ga na ca. 300 m LA over de stuw, daarna RA, een graspad. Ga bij de brug RA, daarna LA, een zandweg met fietspad. U passeert 'De Waarf'. Zie het informatiebord.
- Ga direct na de werf LA over het fietspad, verderop over het graspad langs de vijver, vroeger de haven van Enter. Ga aan het eind RA, bij de asfaltweg Enter in.
- Houd aan het eind rechts aan langs de hervormde kerk uit 1709, daarna LA langs de grootste klomp ter wereld en Oudheidkamer Buisjan.

In en rondom het huidige dorp zijn sporen van bewoning uit de 6e, 8e en 9e eeuw aangetroffen. Het betreft kralen, ringen, naalden, broches en urnen. Uniek voor Nederland is de vondst van een trechtvormige urn uit de 8e eeuw met daarin verbrande beenderen, een tweetal bronzen broches en een dotje haar. Enter werd voor het eerst vermeld in 1134. 'Ennet' zou komen van het Germaanse 'anud', wat 'eend' betekent. 'Here' zou afkomstig zijn van 'haru' (een zandige heuvel in een moerassig gebied).

- Achteraan op het Dorpsplein staat een model van de Enterse Zomp. Ga bij de ANWB-wegwijzer RA naar de bushalte.

Praktische informatie

Dorp, landelijk gebied, Regge. 35 % onverhard

Kijken

Goors Historisch Museum, Stationslaan 3, Goor, 0547-263519, historischgoor.nl. Vrije gift
 Petrus en Pauluskerk, Hengevelderstraat 24, Goor. Open: ma t/m vr 14.00-15.00

Scheepswerf De Enterse Waarf, Werfstraat 19, Enter. Open: op afspraak via Tourist info
 Wierden Enter: 0546 574 911 of enter@twenteinfo.nl, daarnaast in juli en augustus di t/m za

Oudheidkamer Buisjan, Dorpsstraat 42, Enter, enterserfgoed.nl/musea/oudheidkamer-buisjan. Het entreekaartje is ook geldig voor het Klompen- en Zompenmuseum, Hogebrink 4, Enter

Eten en drinken

Cafetaria Ophuis, Grotestraat 107, Goor, 0547-272203

Bakkerij Nollen, Grotestraat 99A, Goor, 0547-271436, bakkerijnollen.nl

Eetcafé de Ster, Grotestraat 91, Goor, 0547-273231. Open: v.a. 11.00 op ma, di, do t/m za, zo v.a. april tot sept-okt. (2019)

Lunchroom The Sweet 60's, ?Grotestraat 114, 0547-272748

Snackbar Visser, Voorstraat 8, Goor, 0547-292927

Restaurant An d' Olde Putte, Voorstraat 8, Goor, 0547-272591, oldeputte.nl

Rustpunt vakantieboerderij Kolhoop, Kolhoopsdijk 1, Markelo, 0547-271629. Open: ca. half mrt. (als het weer goed is) t/m okt. dagelijks tot zonsondergang

Eetcafé 't Lutje, Goorseweg 14, Enter, 0547-383371
Scheepswerf De Enterse Waarf, Enter. Zie bij 'Kijken'
Diverse horecagelegenheden in het centrum

Overnachten

Vakantieboerderij Landgoed Kolhoop, Kolhoopsdijk 1, Markelo, 0547-271629. B&B op basis van beschikbaarheid

B&B Enter, Bornebroekseweg 14, Enter, 06 28134736, bedandbreakfast-enter.nl

Openbaar vervoer

Station Goor, sprinter Zutphen-Oldenzaal (Blauwnet)

Bushalte Braamhaar, Enter, lijn 95 Rijssen-Goor. Niet op zo!

Bushalte Brandput, Enter, lijn 95 Rijssen-Goor. Niet op zo!

Regiotaxi Twente: 0900-1814, www.regiotaxitwente.nl (minstens 1 uur van tevoren reserveren!)

Deze wandeling is als pdf-bestand met topografische kaart en gps-track te vinden op Wandelzoekpagina: www.wandelzoekpagina.nl/wandeling/kapelletjespad-goor---enter/15711/. Reactie, opmerkingen en aanvullingen zijn welkom op Wandelzoekpagina.

In de wandelgids 'Twentse kruistochten' beschrijft Marycke Naber 12 rondwandelingen langs in totaal 112 kapellen en kruisbeelden. De wandelingen zijn min of meer afgeleid van het Twentse Kapelletjespad van ca. 800 km (in etappes van gemiddeld 15 km, die eveneens op de Wandelzoekpagina (www.naberpaden.nl) zijn gepubliceerd). De wandelgids bevat mooie foto's en interviews met vrijwilligers die de kapelletjes en wegkruisen onderhouden. De gids is in te zien en te bestellen op www.gegarandeerdonregelmatig.nl.

DEZE WANDELING IS OPGENOMEN
IN EEN WANDELGIDS VAN
GEGARANDEERD ONREGELMATIG

BESTEL DE MOOISTE WANDELGIDSEN OP WWW.GEGARANDEERDONREGELMATIG.NL

4 **Neem een abonnement!**
Meer dan 1500 wandelkaarten
www.wandelzoekpagina.nl/abonnement

voor slechts
€ 12,50